

Τροπολογία – Προσθήκη

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων:
«Ίδρυση Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και άλλες διατάξεις»

Θέμα: Ρύθμιση θεμάτων «Πανελληνίου Ιερού Ιδρύματος Ευαγγελιστριάς Τήνου»

Α. Αιτιολογική έκθεση

Το Πανελλήνιο Ιερό Ίδρυμα Τήνου (εφεξής το «Ίδρυμα») υφίσταται από το έτος 1823. Έκτοτε λειτουργεί αδιαλείπτως αρχικά ως «δημόσιο κατάστημα» και ήδη ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, διεπόμενο από ειδικές ρυθμίσεις. Το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του Ιδρύματος είναι ότι από παλιά (βλ. τα Δ..Β. της 7.4.1851 [Α 11] και της 19.12.1887 [Α 349]), οι σκοποί του δεν περιορίζονται στη διοίκηση και λειτουργία του Ιερού Ναού της Ευαγγελιστριάς (όπου είναι εκτεθειμένη η θαυματουργή εικόνα) αλλά είναι κοινωφελείς, τελούντες σε άμεση σχέση με την πόλη και το νησί της Τήνου. Έτσι, όπως αναφέρεται και στο σχετικό της με αρ. 3631/2015 απόφασης της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας, παρ. 10 σελίδα 6, «Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν.δ. της 6.9.1925, το οποίο εκυρώθη με το ν. 3775/1920 (Α 10), το Πανελλήνιο Ιερό Ίδρυμα της Ευαγγελιστριάς Τήνου διοικεί τον ομώνυμο Ιερό Ναό της Παναγίας της Τήνου και διαχειρίζεται την περιουσία του. Πέραν τούτου όμως, η νομοθεσία που διέπει το Π.Ι.Ι.Ε.Τ. διαχρονικώς (βλ. β.δ. 7.14.1851, Α 11, β.δ. 19.12.1887, Α 349, το κυρωθέν με το ν. 3775/1929 ν.δ. της 6.9.1925, αν.ν. 1099/1938, Α 70, ν. 2353/1953, Α 77), η οποία το χαρακτηρίζει ως «δημόσιο κατάστημα» ή «πανελλήνιο Ίδρυμα», του έχει προσδώσει έντονο χαρακτήρα «ευαγούς καθιδρύματος», με την ανάθεση σε αυτό ποικίλων κοινωφελών σκοπών και έργων που ανάγονται ιδίως στη χρηματοδότηση λιμενικών, κοινοτικών, υδρευτικών, οδοποιίας και ρυμοτομίας της πόλεως Τήνου, στη στέγαση προσκυνητών, στη χορήγηση υποτροφιών, στη συντήρηση μουσείου, στην ίδρυση λαϊκών οικημάτων κ.λπ. (βλ. ΣτΕ 739/1998 Ολομ., 2037-8/1979, ΠΕ 194/2007)». Από τα παραπάνω συνάγεται ότι διαχρονικώς το Π.Ι.Ι.Ε.Τ. έχει

διπτό χαρακτήρα και διπτή αποστολή που συνιστούν και την ιδιομορφία του σε σχέση με τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και τα εκκλησιαστικά ιδρύματα, δεδομένου ότι, αφενός εκφράζει το θρησκευτικό συναίσθημα των ορθόδοξων ελλήνων, έχοντας ως βάση και σημείο αναφοράς τον Ιερό Ναό της Ευαγγελιστρίας της Τήνου, και αφετέρου έχει αναπτυχθεί σε πολύμορφο οργανισμό ευαγούς Εθνικού Καθιδρύματος.

Εν όψει των ανωτέρω σκοπών του, που ανάγονται σε αρμοδιότητες του κράτους και των οικείων ΟΤΑ, το Ίδρυμα, καθ' όλο το μακρύ αυτό χρονικό διάστημα, υπαγόταν στην εποπτεία του κράτους. Εξαίρεση αποτέλεσε μια βραχεία μόνον περίοδος, από το 1969 έως το 1976, κατά τη διάρκεια της οποίας, με το ν.δ. 126/1969 της στρατιωτικής δικτατορίας, είχε υπαχθεί στην εποπτεία της Εκκλησίας της Ελλάδος. Την εποπτεία του κράτους αποκατέστησε ο ν. 349/1976 (Α 149). Την συνταγματικότητα του τελευταίου, επιβεβαίωσε πανηγυρικά το Συμβούλιο της Επικρατείας (ΣτΕ [Ολ.] 1269 – 70/1977, [Τμ. Γ] 2037/1979).

Έως το 2014, το νομικό καθεστώς του Ιδρύματος διεπόταν κατ' αποκλειστικότητα από τον ν. 349/1976, όπως είχε τροποποιηθεί. Το άρθρο 1 του εν λόγω νόμου χαρακτηρίζει το Ίδρυμα «ενιαίον νομικόν πρόσωπον δημοσίου δικαίου υπό την εποπτείαν του κράτους». Προκειμένου μάλιστα να αποφευχθούν νομικά ζητήματα και τυχόν παρερμηνείες, ένα έτος αργότερα, το άρθρο 66 παρ. 1 του Καταστατικού Χάρτου της Εκκλησίας της Ελλάδος (ΚΧΕΕ, ν. 590/1977, Α 146), εξαίρεσε ρητά το Ίδρυμα από το πεδίο εφαρμογής των διατάξεών του που αφορούσαν (και αφορούν) τα εκκλησιαστικά ιδρύματα και τα ιερά προσκυνήματα. Πρόσφατα, εν τούτοις, με την παράγραφο 6 του άρθρου 51 του ν. 4301/2014, η τελευταία αυτή διάταξη του ΚΧΕΕ καταργήθηκε, με συνέπεια το Ίδρυμα να εξομοιωθεί νομικά με τα λοιπά εκκλησιαστικά ιδρύματα και ιερά προσκυνήματα. Είχε προηγηθεί διάταξη, η παράγραφος 3 του άρθρου 68 του ν. 4235/2014, η οποία κατονομάζοντας ρητά το Ίδρυμα (μαζί με άλλα εκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα), όρισε ότι αυτό υπάγεται «στις διατάξεις που διέπουν τη Γενική Κυβέρνηση και τον δημόσιο τομέα ως προς την οργάνωση και διοίκησή τους, την εν γένει περιουσιακή και λογιστική διαχείρισή τους, τους λειτουργούς και το προσωπικό τους» μόνον εφόσον αυτό προβλέπεται «ρητά». Τέλος, η παράγραφος 1 του άρθρου 26 του ν. 4301/2014, ενίσχυσε τη θέση του

επιχώριου Μητροπολίτη στην Διοικούσα Επιτροπή του Ιδρύματος, αντί του ασκούντος την κρατική εποπτεία που τυπικά διατηρήθηκε, και είχε ως συνέπεια να υπαχθεί το ίδρυμα υπό την άμεση επιρροή της Εκκλησίας της Ελλάδος.

Στις ανωτέρω μεταβολές, οι οποίες προκάλεσαν τον ανεπίτρεπτο περιορισμό της κατοχυρωμένης αυτοδιοίκησης του Ιδρύματος, υπό την εποπτεία της Πολιτείας, αντιτάχθηκε ο Δήμος Τήνου και η τοπική κοινωνία. Διοργανώθηκαν έτσι συλλαλητήρια και οι εκπρόσωποι του Δήμου αρνήθηκαν να συμμετάσχουν στις αρχαιρεσίες του Δεκεμβρίου του 2014, για την ανάδειξη των αιρετών μελών της Διοικούσας Επιτροπής του Ιδρύματος. Ταυτόχρονα, αμφισβήτησαν τη νομιμότητα των τελευταίων ενώπιον και του Συμβουλίου της Επικράτειας, το οποίο, παρ' ότι απέρριψε τη σχετική αίτηση, έκρινε ότι η Πολιτεία διαθέτει εν προκειμένω ευρύτατα περιθώρια επιλογών και δεν κωλύεται να επαναφέρει το προϊσχύσαν νομοθετικό καθεστώς (ΣΤΕ [Ο] 3631/2015).

Ήδη για την αποκατάσταση της ομαλότητας στην Τήνο και την επαναφορά του Ιδρύματος στο παραδοσιακό νομοθετικό καθεστώς του, με την παρούσα προσθήκη – τροπολογία προτείνουμε αφενός μεν την κατάργηση των διατάξεων με τις οποίες το τελευταίο αλλοιώθηκε, προκαλώντας άνευ λόγου τεράστια αναστάτωση, αφετέρου δε την πρόβλεψη διεξαγωγής αρχαιρεσιών για την ανάδειξη μέσα σε τακτές προθεσμίες νέας αντιπροσωπευτικής διοίκησης, σύμφωνα με τις πάγιες διατάξεις του ν. 349/1976. Ειδικότερα:

- α. Με την παράγραφο 1 της υποβαλλόμενης προσθήκης – τροπολογίας, καταργείται η παρ. 1 του άρθρου 26 του ν. 4301/2014 και επανέρχεται σε ισχύ η προϊσχύσασα ρύθμιση της περίπτ. 1 του άρθρου 4 του ν. 349/1976, για την αρμοδιότητα του Γενικού Γραμματέα της αρμόδιας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.
- β. Με την παράγραφο 2 της προσθήκης – τροπολογίας επαναφέρεται σε ισχύ ρητή εξαίρεση του ιδρύματος από τις ρυθμίσεις για τα εκκλησιαστικά ιδρύματα και ιερά προσκυνήματα, την οποία είχε καταργήσει η παράγ. 6 του άρθρου 51 του ν. 4301/2014.
- γ. Με την παράγραφο 3 της προσθήκης – τροπολογίας τερματίζεται την 30^η Ιουνίου 2018 η θητεία της σημερινής Διοικούσας Επιτροπής του Ιδρύματος, ώστε να προκηρυχθούν νέες αρχαιρεσίες και να οριστούν νέες τακτές προθεσμίες για την ανάδειξη έως τότε νέας Διοικούσας Επιτροπής, ιδιαίτερα μετά την ψήφιση της προσθήκης – τροπολογίας αυτής.

δ. Τέλος, με την παράγραφο 4 της προσθήκης – τροπολογίας το άρθρο 50 του ν. 4301/2014 καταργείται.

Β. Τροπολογία-Προσθήκη

Άρθρο ...

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 26 του ν. 4301/2014 «Οργάνωση της νομικής μορφής των Θρησκευτικών κοινοτήτων και των ενώσεών τους στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Γενικής Γραμματείας Θρησκευμάτων» (Α'223) καταργείται και επανέρχεται σε ισχύ η προϊσχύσασα ρύθμιση της περ. Β' του άρθρου 4 του ν. 3491/1976, «Περί διοικήσεως του Πανελληνίου Ιερού Ιδρύματος Ευαγγελιστρίας Τήνου» (Α'149), όπως αυτή ίσχυε την 1.1.2014.

2. Το άρθρο 50 του ν. 4301/2014 (ΦΕΚ 223) «Οργάνωση της νομικής μορφής των θρησκευτικών κοινοτήτων και των ενώσεών τους στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Γενικής Γραμματείας Θρησκευμάτων» (Α' 223) καταργείται.

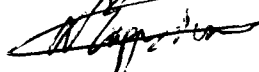
3. Η παράγραφος 6 του άρθρου 51 του ν. 4301/2014 «Οργάνωση της νομικής μορφής των Θρησκευτικών κοινοτήτων και των ενώσεών τους στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Γενικής Γραμματείας Θρησκευμάτων» (Α' 223) καταργείται.

4. Η θητεία της Διοικούσας Επιτροπής του «Πανελληνίου Ιερού Ιδρύματος Ευαγγελιστρίας Τήνου», η οποία διορίσθηκε με την με αριθ. πρωτ. 79956/14-12-2017 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου και τα αιρετά μέλη που είχαν εκλεγεί την 10^η Δεκεμβρίου 2017 λήγει στις 30 Ιουνίου 2018. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της αυτής Αποκεντρωμένης Διοίκησης, η οποία θα εκδοθεί το αργότερο ως τις 15 Ιουνίου 2018 προκηρύσσονται αρχαιρεσίες για την ανάδειξη των αιρετών μελών της νέας Διοικούσας Επιτροπής του Ιδρύματος. Οι αρχαιρεσίες θα διεξαχθούν, σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν. 349/1976 και η νέα Διοικούσα Επιτροπή θα αναλάβει τα καθήκοντα της από 30 Οκτωβρίου 2018.

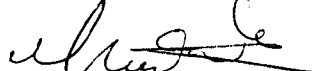
Αθήνα, 22 Φεβρουαρίου 2018

Οι προτείνοντες βουλευτές

Συρμαλένιος Νικόλαος

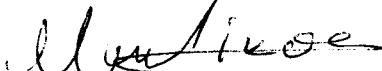
Ξυδάκης Νικόλαος

Συρίγος Αντώνιος

Μανιός Νικόλαος

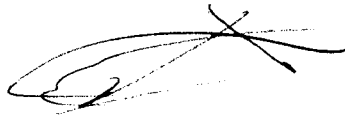
Μεγαλοοικονόμου Θεοδώρα

Ζουράρης Κωνσταντίνος

Δανέλλης Σπυρίδων

Αριθμ. Γραμ. 1488
 Ειδ. 152
 22/2/2018 και ώρα 17:00
 Διεύθυνση Νέων Έργων

Ν. Συρμαλένιος

Ν. Ξυδάκης

Αντ. Συρίγος

Ν. Μανιός

Θ. Μεγαλοοικονόμου

Κωνστ. Ζουράρης

Σπ. Δανέλλης